

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 8

Ptuj, 19. februarja 1922

IV. letnik

SHOD DEMOKRATSKE STRANKE V PTUJU

Dne 5. marca tl. ob 9. uri dopoldne se vrši v dvorani „Narodnega doma“
javen shod demokratske stranke v Ptuj.

Razen drugih govorita gg. DR. KUKOVEC in DR. KRAMER, min. na r.

Vabi se ves okraj na ta shod.

ODBOR JDS.

Draginja in pomanjkanje.

Marsikdo, bodi v mestu ali na kmetih, je že lani s skrbjo gledal v bližajočo se zimo. Suša je bila lani velika ne le pri nas, nego po vsej naši državi. Razen žita je vse slabo obrodilo. Glavnih naših pridelkov, krompirja, koruze in ajde, od česar živi zlasti siromak, je bilo jako malo.

Skromno smo se hranili in varčevali, da nam živeža prehitro ne zmanjka. Pritrgavali smo si ga sebi, pritrgavali tudi živini. Mnogemu se je milo zdelo, ko ni mogel svinje tako podrediti, kakor jo je podredil v prejšnjih letih.

Tako je minil božič, prišlo je novo leto. Kdor je imel male zaloge živeža, jih je skoro že vse porabil. Kdor je imel nekoliko večje zaloge, so se mu že tudi precej stanjšale. Celo oni, ki je v dobrih letih kaj odprodal, ne misli letos na to.

Glad se je priplazil v marsikatero gospodinjstvo. Idimo nekoliko med siromašne kočarje, zlasti po Halozah, pa bomo videli vse polno obrazov, ki so blede in shujšani. Na prvi mah se jim pozna, da ne jedo dovolj. Odtod njihova mršavost. Poglejmo samo otroke po šolah! Deca bi morala imeti polna, rdeča lica z brezskrbnim nasmehom okoli ust. A kaj vidimo sedaj? Suhi, blede obrazi z napol ugaslini očmi ti gledajo naproti.

Stariši gledajo, da bi kaj zaslužili. A kaj jim pomaga zaslužek? Navadno itak ni velik in če si tudi s trdom in strdanjem kaj prihranijo, je vse tako drago, da je treba zopet dalje gladovati in trpeti. Srečni so še oni, kateri imajo usmiljene gospodarje, ki jim mesto denarja pomorejo z živili.

Poleg vsega tega je pritislila letos še huda zima. Da vzdržimo mraz, bi se morali boljše hraniti pa tudi toplejše oblačiti. Ali letos je to za mnoge nemogoče. Dohodki so tako mali, draginja pa tolika, da si ni mogoče nabaviti niti potrebne hrane niti primerne obleke.

Žalostna je sedanjost, a laže bi jo trpeli, ko bi vedeli, da kmalu neha in da pride boljša bodočnost. Toda ne obeta se nam boljše bodočnost, bati se je narobe, da bo bližnja prihodnost še hujša.

Živeža ni nikjer v izobilju. Kolikor ga pa pride na prodaj, je drag, da si ga moremo omisliti komaj za najnujnejše vsakdanje potrebe. Razen tega postaja pa še od dne do dne dražji. Ako se bodo življenske potrebščine vedno dalje dražile, bodo v resnici za mnoge nedosežne.

Preti pa še druga nevarnost za bodočnost.

V stiski človek porabi, kar ima. Saj mora gledati, da si ohrani vsaj golo življenje. V stiski bo porabil tudi blago, namenjeno za setev. In ko pride spomlad časa za setev, ne bo krompirja, ne fižola, da bi ga posadil. Ako ga pa ne posadi, o čem naj živi prihodnje zimo?

V tem oziru bi bilo treba kaj storiti. Mnogo lahko store in že tudi delajo večji posestniki, ki so več pridelali in imajo večje zaloge. Ti naj pomagajo onim siromakom, kateri hodijo k njim delat. Pomagajo naj jim sedaj s hrano, kasneje pa jim omogočijo, da si nasade potrebne množine hranil. Pred očmi morajo imeti ti srečnejši posestniki, da so jim pripomogli do njihovih zalog prav siromašni prebivalci s svojim delom. Brez njih bi večja posestva ostala neobdelana, pridelek lastnih rok bi bil jako mali.

Česar bi pa posestniki sami ne mogli storiti, za to bi morala poskrbeti javna oblast. Njihova dolžnost je, da podpirajo prebivalstvo svojega okraja. Ako pomagajo potrebnim slojem, skrbe ne le za nje, nego za vse, zakaj v gospodarskem življenju smo navezani vsi drug na drugega.

Gospodarstvo.

Pretok vina.

Vino pretakamo, da se čisti in zori. Zato je tudi pravilno pretakanje ob pravem času glavni pogoj umnega kletarstva, brez katerega ni dobre kapljice.

Pri pretakanju ločimo drože od vlna, ki ga ob enem zračimo, kadar je treba, da hitreje zori. Pri vsakokratnem pretakanju pa se še vedno vsede nekaj gošče, ki jo je treba s sledečim pretakanjem zopet ločiti od vina. Čim večkrat se vino prve čase pretoči, tem preje je čisto in stanovitno ter sposobno za buteljke.

Posebno važno je prvo pretakanje, ki se naj vrši po končanem burnem vrenju, ko se prične vino čistiti, to je nekako od konca novembra pa do sredine svečana. Lahka in malo kisline vsebujoča vina je pretakati preje, kakor močna ali pa kislina vina. Na vsak način pa je vino prvokrat pretočiti pred koncem zime. Tako je sedaj za lanski pridelek zadnji čas, da ga prvokrat pretočimo, sicer se prično drože razkrajati in tako vino dobi okus po drožeh, ostane rado motno, včasih tudi greni ali pa se vleče, to je teče, kakor olje. Okus po drožeh se že tu in tam pri nepretočenem vinu lahko opazuje; dokaz, da bi to vino moralo biti že zdavnej pretočeno.

Vino brez napake se naj razpršeno pretoči v zdravo, snažno, toda nezažveplano posodo. Vino, pri katerem se čuti kakoršnakoli napaka, je pa pretočiti v nekoliko zažveplan sod.

Drugokrat bo treba vino pretočiti v mesecu marcu ali aprilu, na vsak način pa predno se prične v kleti toplota dvigati, da se pravočasno izloči gošča, ki bi se sicer razkrajala ter pri ponovnem vrenju vzdignila in vsled tega dala vinu slab okus in motno barvo.

Tretjekrat se naj pretaka pred ali po trgatvi, ko se bo vino, ki bo poleti še vrelo, že popolnoma sčistilo.

Ako je treba zorenje vina pospešiti, rečimo za buteljke, tedaj se naj vino v pričetku prihodnje zime pretoči četrto. Pri prodaji vina v sodih pa se lahko to četrto pretakanje v enem letu opusti, da obdrži vino sveži, rezki, konzumentom v sedanjem času prijavljajoči okus.

Zupanc.

Ozimize pod snežno skorjo v nevarnosti! Ako snežna skorja dalj časa pokriva ozimino in jim tako odteguje potrebni sveži zrak, tedaj je nevarnost velika, da splesnivijo, oziroma segnijejo. Posebno letos se je bati, ker je po južnem vremenu sneg kar čez noč zopet zmrznil ter vrh tega padel novi sneg. In sedaj pokriva nepredirna odeja ozimino, ki se bodo zadušile, ako ne dobé pravočasno zraka. Neobhodno potrebno je, da se snežno skorjo na ta ali oni način predra bodisi z valarjem ali brano ali pa s tem, da se poganja čez ozimna polja živino, ako je ta vstani predirati skorjo s svojo težo. Zupanc.

Prijava vinskega pridelka kupljenega vina. Poroča se nam, da je ministrstvo za finance odredilo, da se proizvajalci vina v Sloveniji zavezani v roku 10 dni od dneva, ko so izprešali vino, prijaviti pridobljeno količino vina finančni kontroli. Proizvajalci vina, ki opuste to prijavo, kakor tudi oni, ki ne prijavijo finančni kontroli prodane količine vina pred prodajo kupcu, se kaznujejo radi prestopka zoper red po čl. 85 troš. pravilnik (kazen 100 din. in ob vsaki ponovitvi 300 din.) Kupci vina pa, ki ne prijavijo kupljene količine vina pristojnemu oblastvu, pri katerem je plačati trošarino (oddelu finančne kontrole), se smatrajo za tihotapce in so podvrženi kazni iz člena 77 troš. prav. Ta kazen znaša, razen redne trošarine in zaplembe blaga 5—10kratni znesek prikrajšane trošarine.

Kako zamašiš sod, ki moči? Vinogradnik piše: Iz osebnega izkustva mi je znano še eno sredstvo, kako naglo in poceni zamašati sod, ki toči. Vinski kamen se stolče v prah, temu se pridene ravno toliko gašenega apna, oboje se dobro zmeša, sod do suhega obriše in s to zmesjo zamaže. To delo se pa mora naglo izvršiti, ker se ta zmes hitro strdi.

Vinski sodi, ki so bili dolgo prazni in večkrat žveplani, vsebujejo veliko množino žveplene kisline, ki se je od žveplanja v lesu nabrala. Ako se vlije v tak sod vinski mošt, se žveplena kislina razkroji, vino dobi grd okus in vre jako po malem. Take sode je treba teden dni pred branjem s čisto vodo

napolniti, da se žveplena kislina odtopi in z vodo izlije.

Snaženje in redčenje sadnega drevja. Čas za to opravilo se približuje. Kakor hitro bo izginil z drevja sneg, bomo lahko šli na to važno delo. Pripravimo si sedaj že škarje, žagice, lestve itd., da bomo lahko šli ob primernem času takoj na delo.

Dopisi.

Sestanek demokratov se vrši v torek, dne 21. februarja 1922 ob 8. uri zvečer v drugi sobi gostilne „Vinaria“. Na vsporedu je razgovor o raznih aktualnih vprašanjih.

Novo trgovino z mešanim blagom in deželimi pridelki sta otvorila gg. Milko Senčar in Vavpotič v prostorih konzumnega društva. Stem je nastala nova velika tržnica, katere lastnika sta izrazita pridna delavca v naših narodnih vrstah še iz predvojne dobe. V vseh društvi člana se uveljavljata posebej v posameznih, v kolikor je to le mogoče. Kot trgovca ju poznamo v vseh ozirih in ter jima prorokujemo lepo sedanjost in najlepšo bodočnost.

G. dr. Tone Gosak daroval je za zgradbo Sokolskega doma v Ptuj 500 K. Za veliku dušen dar mu izreka Sokol najtoplejšo zahvalo.

Za Jugoslavenko Matico je daroval gosp. Rudolf Ilovšek, davčni upravitelj v p. in posestnik pri Sv. Vidu 100 K, za kar izreka podružnica Jug. Matice v Ptuj najgorkejšo zahvalo.

Dijaški kuhinji v Ptuj so darovali: Ilovšek Rudolf, posestnik in davčni uprav. v p. 200 K; Brenčič Alojzij 227 K kot njemu pripadajoči del prestalega Občnega vojnega društva; okrajni zastop ptujski 4000 K; dr. Lastavec 120 K, Satler 100 K. Hvala.

„Črna roka.“ V nedeljo, 19. t. m. ob 5. in 8. uri se predvaja III. in v sredo 22. in četrtek 23. t. m. IV. epoha ameranskega filma „Črna roka.“

Hum pri Ormožu. Ob gostovanju Vtičar-Lesjak je nabral nadučitelj Anton Porekar za Dijaško kuhinjo v Mariboru znesek 336 K, kateri je bil odposlan svojemu namenu.

Meteorološka postaja na drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru je bila doslej opremljena z navadnimi vremenskimi aparati (barometer, termometer, maksimum-in minimum-termometer, vlažni termometer, priprave za merjenje padavin in solnca); nedavno jo je drž. zavod za meteorologijo in geodinamiko

v Ljubljani izpopolnil s prvovrstnimi registriranimi instrumenti (barograf, termograf in higrograf. Razen tega se je nabavil še termometer za določevanje mraza v naprej. Tako je postala ta vremenska postaja meteorološki observatorij višjega reda. Početkom tega stoletja je bilo na svetu okoli 30.000 vremenskih postaj, in sicer okroglo 400 postaj prvega, 3000 drugega, 7000 tretjega in 19600 četrtega reda. Mariborska spada k prvi skupini, kar znači lep napredek za naše skromne prilike na tem zlasti tudi za naše kmetijstvo važnem polju.

Zdravniška spričevala. Prosilci za sprejem v kmetijske šole morajo dokazati z zdravniškim spričevalom, da so zdravi. Zdravniška spričevala se pa izdajajo v splošnem lahko miselno, kar tjavendan vsakemu zanimancu. Posledica tega je, da je med sprejetimi učenci redno cela vrsta učencev z raznimi boleznimi, ki jih ne usposabljaajo za kmetijsko-strokovno izobrazbo v internatu. Temu se mora radikalno odpomoči. Predvsem se pa mora priporočati nekterim zdravnikom več vestnosti. Tako so se n. pr. na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru letos ugotovile pri učencih naslednje bolezni, ki so jih prinesli s seboj poleg dovoljnih zdravniških spričeval: katari pljučnih vršičkov, srčne napake, skrivljenje hrbtenice, angleški udje (rha-chitis), živčne bolezni (nevrastenija), velike golše (struma), kila itd. Naravno, da taki mladeniči tudi težje prebijejo morebitne epidemične bolezni, kakor je bila nedavno nastopila in se po bliskavo razširila v zavodu španska influenza. Ta je medtem ponehala vsled vestne vstrajnosti zavodovega zdravniška in dobre oskrbe v zavodu, kakor bi jo učenci na domu sploh ne mogli imeti. In še se najdejo stariši z raznimi očitaji. Baš v kmetijskih šolah se opaža, da se zdravstvene prilike v kmetem ljudstvu zelo poslabšujejo, kar dokazuje, da se za higijeno po deželi stori veliko premalo. Nekaj več smotrene javne brige in idealizma bi tudi na tem polju ne škodilo. Gre za dobrobit naroda in države.

Politične vesti.

Gonja proti ministru Svetozarju Pribičeviću. Prosvetni minister Pribičević, ki je lani vodil nekaj časa tudi posle notranjega ministristva, je nekterim politikom hrvatskim trn v peti. Na vsak način bi ga radi odstranili. Ker na pošten način tega ne morejo doseči, so te

vil: tri velike cerkve, tri šole, tri studence, tri gostilnice, tri mostove, tri ladje in tri bolnice. Vsaki cerkvi sem kupil po tri zvone, vsaki šoli sem plačal tri učitelje in vsaki bolnici po tri zdravnike.“

Sveti Sava mu na to reče:

„Lepa so tvoja dela: cerkev je treba, da v njih ljudje Boga molijo; šol je treba, da se v njih deca uči vsega onega, kar je dobro; studenci so potrebni, da se v njih meščani in potniki napijo lepe in čiste vode; gostilne so potrebne, da se v nje zateko potniki; mostovi so potrebni, da se ljudje ne mučijo po globokih rekah; ladje so potrebne, da preneso potnike preko velikih vod; bolnice so potrebne, da se v njih zdravijo bolniki; zvonovi so potrebni, da razglasajo službo božjo in vabijo ljudi v cerkev; učitelji so potrebni, da navajajo deco k delu, poštenju in znanju; zdravniki so potrebni, da čuvajo narodno zdravje in narodno življenje.“

Po tem se obrne sv. Sava k mlajšemu trgovcu pa ga vpraša:

„A kaj si ti storil v teh treh letih?“

Mlajši trgovec mu reče:

„Sveti škof! Glej, vse ti povem po vrsti. Ko sem prišel v prvo vas, je neki potnik z vozom in voli obtičal v blatu; pomorem mu, da izide iz njega. V drugi vasi se je nekemu vaščanu užgala hiša; ko bi mene ne bilo, bi bila zgorela on in njegova družina. V tretji vasi sem potegnil

dni priobčili pismo nekega Hercigonje, v katerem se namigava, da je Pribičević hotel umoriti Radića. Noben pošten človek tega ne veruje. Ne Pribičević Radića, nego zlobni Pribičevi nasprotniki bi radi s takim ostudnim podtikanjem škodili Pribičeviću.

Finančni odbor sprejel dvanajstine. V finančnem odboru je končana razprava o dvanajstinah za marec in april. Finančni minister je pristal na to, da se za vzdrževanje bolnic dovolijo izredni krediti in sicer 1.700.000 Din. za Srbijo in Črno goro, 1 milijon pa za druge kraje.

Radićev memorandum. Poslanci Hrvatskega bloka so pod Radićevim vodstvom sestavili in podpisali neko spomenico (memorandum), da ga izroče udeležnikom genovske konference. Namen spomenice je, izzvati posredovanje evropskih velesil, da se zruši sedanja država Srbov, Hrvatov in Slovencev in na njenih razvalinah postavi samostojna republika Hrvatska, ki bi bila, če ni drugače mogoče, pripravljena stopiti v mednarodno zajednico s Srbi in Slovenci. Spomenica po svoje opisuje postanek Jugoslavije in po svoje slika sedanje razmere v državi. Vse priroji na to, da so Hrvati teptani in ogroženi v svojem narodnem obstanku. Zato se obračajo na evropsko javnost, na genevsko konferenco, ki je pa že vnaprej določila, da se ne bo vtikala v notranjo ustavno ureditev in upravo poedinih držav.

Genovska konferenca. Dne 8. marca bi se imela sestati v Genovi mednarodna gospodarska konferenca. Udeležile bi se je naj v prvi vrsti vse evropske države, katerih gospodarstvo je radi vojne razruvano, pa tudi zastopniki iz drugih delov sveta, ki so prizadeti pri urejenju evropskih gospodarskih razmer. Vse evropske države se skrbno pripravljajo za to konferenco. V svojih zahtevah pa se večkrat močno razlikujejo in ogrožajo ne samo uspeh, nego celo vršitev genovske konference. Naša država bi imela 2 zastopnika.

Dr. Beneš v Parizu. Češki zunanji minister dr. Beneš je odšel v Pariz, odkoder meni iti tudi v London. Listi mnogo pišejo o tem potovanju. Menijo, da Beneš noče samo razložiti stanje srednje evropskih držav, zlasti male antante, nego da bi naj posredoval tudi med Parizom in Londonom. Jedro razgovorov pa je vsekakor gospodarska ureditev srednje Evrope.

Čitajte in „Ptujski list.“ razširjajte

malo dete izpred voza, ki ga je že hotel povoziti. V četrti vasi sem skrbel sedem dni in sedem noči za siromašnega bolnika, ki ni imel nikogar razen dveh malih otročičev. V peti vasi sem rešil iz vodnjaka dete, ki bi tisti čas utonilo. V šesti vasi sem pregnal razbojnika izpred hiše velikega bogataša. V sedmi vasi sem vcepil in posadil poleg pota tri lepe in plemenite hruške. V osmi vasi sem ubranil slabega pred močnim, ki ga je hotel ubiti. V deveti vasi sem popravil zapuščen studenec poleg velike ceste. V deseti vasi sem nahranil ubega starca in mu razen tega dal svoj plašč in svoje opanke. V enajsti vasi sem pokazal pot v bližnje mesto nekim tujcem. V dvanajsti vasi sem našel in dal polno možnjo denarja človeku, ki jo je bil izgubil, in to prav onemu človeku, ki me prejšnji večer ni hotel prenočiti. Nazadnje sem v nekem mestu razdelil revežem ves denar, ki sem ga bil s seboj vzel, tako da sem prišel domov brez vinarja.“

Razveseli se sveti Sava radi toliko dobrih del mlajšega trgovca pa ga objame, poljubi in mu reče:

„Da si mi živ, sinko, in da bi imel veliko srečo. Dobra dela moreš ustvarjati z denarjem kakor tudi z dejanjem. Ali dobra dela, ustvarjena z denarjem, so manjša od dobrih del, ki jih storiš s svojim trudom, je več vredno, nego kar storiš s svojim denarjem. Tvoja dela so torej boljša od del tvojega tovariša.“

Sveti Sava in dva bogotaša.

Nekoč prideta dva bogata človeka k svetemu Savi ter mu rečeta: „Sveti škof! Bogata sva ter imava vsega dosti. Delala sva, pa nama je Bog dal. Znava, da prejde tudi to najino bogastvo. Ne bo dolgo trajalo, kakor tudi ostala niso dolgo trajala. Za časa najinega življenja in bogastva bi želela, da napraviva kako dobro delo, pa sva prišla k tebi, da nama ti poveš, ktera so najboljša dela.“

„Jaz vama nočem sedaj tega praviti“, reče bogatašema sveti Sava. „Toda idita po svetu in delajta dobra dela. Po treh letih pa se vrnita, pa vama šele tedaj povem, ali sta storila dobro ali zlo.“

Bogataša sta poslušala svetega Sava. Vzela sta dosti denarja ter se napravila na pot, da delata med svetom dobra dela. Da se ne bi kje med potem srečala, krene eden njiju na vzhod, a drugi na sever. Tako sta po svetu potovala in delala narodu dobra dela. Po treh letih se vrneta domov.

Ko prideta k svetemu Savi, da mu povesta, kaj sta delala in kje sta bila v treh letih, reče sveti Sava starejšemu:

„Kaj si ti storil?“

Starejši trgovec mu reče:

„Sveti škof! V teh treh letih sem potoval po svetu pa sem za svoj denar napra-

Razno.

Eno najlepših vinogradskih posestev v mariborski okolici je na prodaj. Ustmenne informacije se dajejo za obe stranki brezplačno le resnim reflektantom brez posredovalcev iz zgolj strokovnega interesa na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru do 25. februarja vsak dan med 12. in 13. uro.

V krsti svoje žene zmrznil. Pred nekaj dnevi je šel neki kmet iz okolice Krakovega v mesto, da kupi krsto za svojo pravkar umrlo ženo, ki je ležala na odru. Ko se je vračal domov, so ga na samotni poti skozi gozd napadli razbojniki in oropali. Boječ se, da bi kmetič prekmalu sporočil ljudem o ropu, so prisilili kmeta, da se je vlegel v krsto, katero so pokrili s pokrovom in potem se trdo prevezali z vrvo. Krsto so vrgli v gozd, sami pa so se vsedli na kmetov voz in pognali konja. Sosedje so čakali kmeta do drugega dne, nato so ga šli iskat. Šele drugi dan so našli v gozdu krsto in v njej kmeta zmrznjenega. Vsi njegovi obupni napori, rešiti se iz prevezane krste so ostali brezuspešni in vsled hudega mraza je nesrečnež zmrznil.

Aretacija radi špijonaže. Na ovadbo našega konzulata v Budimpešti sta bila radi špijonaže aretirana odvetnika dr. Waly in dr. Čirok iz Murske Šobote. Nahajata se pri okrožnem sodišču v Mariboru.

Poštni čekovni zavod v Ljubljani izkazuje sledeče poslovne uspehe za mesec december 1921: Število vlogov 158.262, v decembru 1920: 129.781 s prometom v iznosu K 734.782.043-48 (K 353.202.580-04) število izplačil 51.340 (53.642) s prometom v iznosu K 725.128.755-28 (K 343.559.643-26). Imovina na računih je znašala dne 31. decembra 1921: K 200.442.315-70 (K 80.816.410-66).

Davek na poslovni promet. Kakor se nam uradno javlja, je g. minister za finance brezopajno odredil, naj davčna oblastva opuste vsake nadaljnje izvajanje uredbe o davku na poslovni promet, dokler ne dobe navodil na podlagi zakona o tem davku, ki se bistveno razlikuje od sedanje uredbe. Davčna oblastva in uradi bodo torej v bodoče omejili svoje poslovanje v zadevi davka na poslovni promet le na sprejemanje prostovoljnih plačil tega davka za zadnje tromesečje l. 1921.

Rastlinska in živalska beljakovina. Če pojemo 1 kg mesa, vnesemo v svoje telo povprečno 105 g beljakovine, 100 g se prekuha in preide v kri, a samo 5 g gre neuporabljeno skozi telo in se zmoče z odpadki. Z 2 kg črnega kruha spravimo v telo tudi 105 kg beljakovine, ali se od te beljakovine prekuha in pride v kri samo 80 g, a 25 g gre iz telesa neuporabljeno kot odpadki. Po tem računu je mnogo boljše prehranjevati se vsaj delno z beljakovino živalskega izvira (mesa, mleka, jajc) kakor pa samo z rastlinsko hrano.

Kri se hitro pretaka po telesu. V eni minuti preteče pljuča odraslega človeka 11.250 gramov ali 11 $\frac{1}{2}$ kilograma krvi. Ker pa je v vsem telesu odraslega človeka samo 5 $\frac{1}{2}$ kg krvi, izhaja iz tega, da preteče vsa kri človeškega telesa v 1 minuti dvakrat pljuča, da se obnovi s kisikom iz zraka ter opravi strupa iz telesa. Potemtakem preteče kri vse žile in premeri vse telo okoli 3000 stat na dan. (Zdravje.)

Nov Pasteurjev zavod v Jugoslaviji. V Novem Sadu se zgradi popolnoma moderen Pasteurjev zavod, kateremu bo ravnatelj dr. Horpe.

Nova podražitev tobaka. V finančnem odseku je napovedal zastopnik drž. monopolov, da se tobak zopet podraži. Poslanec Jugoslov. kluba župnik Kiekl se je zavzel za to, naj bodo vsaj cenejše vrste tobaka, posebno pipsarski, izvzete iz podražitve. Njegov predlog je bil sprejet.

Naše nebo v februarju. Tekoči mesec bo mogoče opazovati vse velike planete. Oba največja planeta, Jupiter in Saturn, se nahajata še vedno v ozvezdju Devic. Saturn vzhaja po 21. uri, konec meseca pa ob

20. Eno uro kasneje vzhaja Jupiter s svojimi lunicami, ki jih lahko opazujemo celo noč. Ob eni zjutraj vzhaja Mart, ki se nahaja početkom meseca v ozvezdju Tehtnice, a preide koncem meseca v ozvezdje Škorpiona. Zanimivo bo opazovati Marta dne 22. ob 22. uri, ko se bo nahajal tik zvezde beta v Škorpionu. Koncem meseca se začne pojavljati na večernem zapadnem nebu planet Venera kot svetla zvezda večernica. Planet Merkur bo žarel koncem meseca na jutranjem nebu kot zvezda jutranjica ter bo vzhajal eno uro pred solncem.

Obvezni poluletni tečaj ua državni podkovski šoli v Ljubljani se prične dne 1. aprila 1922. Za vstop v tečaj je vložiti pri vodstvu državne podkovske šole v Ljubljani do dne 10. marca 1922 prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko izpričevalo, 4. učno izpričevalo, 5. ubožni list, 6. нравstveno izpričevalo. Potuk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno državne podpore ter imajo prosto stanovanje v zavodu. Skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa.

Grozna nesreča na glavnem kolodvoru v Mariboru. Mladenič Martin Flis je bil uslužben kot premikač na glavnem kolodvoru v Mariboru. V sredo zjutraj je opravljal to delo pri tovornem vlaku. Pri tem se mu je spodrsnilo, padel je pod kolesa in preden se je mogla nesreča preprečiti, so šla kolesa od stroja in vagonov čez nesrečneža ter mu pretrgala roko in nogo. Tudi trebuh je imel tako poškodovan, da so mu izstopila čreva. Rešilni oddelk ga je v obupnem stanju pripeljal v javno bolnico.

Najstarejši človek na svetu. Te dni je prišel v Paris najstarejši človek na svetu, Turek Džuro Siemdin. Ta mož šteje 146 let, kar se je dokazalo iz njegovih dokumentov. Kljub svoji visoki starosti je starec še čil, jasnega pogleda, pa prožno hojo ter zajaha konja brez tuje pomoči.

Aretacija osumljencev. V Ormožu sta bila aretirana dva sumljiva možaka, ki sta hotela pobegniti na Hrvaško. Policija je namreč dognala, da sta bila osumljencea udeležencea roparskega umora na trgovcu Rosenfeldu v Ptuj.

Strašne slike iz stradalajoče Rusije. V derbečevskem okrožju saratovske gubernije je katastrofa lakote posebno velika. Ljudstvo je že davno pojedlo vse zaloge, slamnate strehe, pse, mačke in podgane; celo odpadke jedo. Množijo se ropi in umori, otroke kradejo in jih koljejo. Ponoči izkopavajo mrlice, da jih imajo za hrano.

Krvava otvoritev tržaškega deželnege zbora. Preteklo soboto se je sešel tržaški mestni svet, ki je obenem deželni zbor, v katerem pa Slovenci, dasi je zlasti tržaška okolica slovenska, nimajo nobenega zastopnika. Predsednik ni dovolil govoriti komunističnemu poslancu. Ko so se po seji komunistični poslanci vračali domov, je na vogalu neke ulice nenadoma počil strel in v trebuh zadel poslanca Juraga. Napadalec je seveda ušel. V znamenju nasilja in krvi vladajo tržaški Italijani. In ti naj bodo pravični proti Slovincem!

Na potu v Palestino. Skoz Maribor je potovalo v Trst 150 židovskih rodbin iz Poljske, da se izselijo v Palestino. Njim misli slediti še več rodbin iz Rusije, Poljske in Madžarske.

Velik požar v Nišu. Zvečer pred svečnico je izbruhnil v Nišu v neki trgovini na Prestolonaslednikovi ulici ogenj, ki se je zaradi vetra hitro razširil. Zgorelo je pet hiš, v katerih so bile največje niške trgovine. Vojaštvu se je po hudem naporu posrečilo omejiti požar. Stoda je ogromna, ker so zgorele velike zaloge blaga. Zgoreli sta dve čevljarski in konfekcijski, ena manufakturna, ena delikatesna in ena usnjarska trgovina.

Za popravo ulic je sklenil zagrebški občinski odbor dati 30 milijonov kron.

Književnost.

Henri Barbusse, Ogenj, Roman. Posl. A. Debeljak. 340 str. Broš. 18 Din. Zal. Tiskovna zadruga.

„Blagajna velikega vojvode“ Cena 10 Din. po pošti 75 para več. Ta zabavni in zanimivi roman proslulega švedskega romanopisca Franca Hellaerja je pravkar izšel v ponatisu v založbi „Jutra.“ Obsega 164 strani velike osmerke z dvobarvnim naslovnim listom, ki ga je oskrbel Saša Šantel. Vsebina romana je zelo pestrá. Dogodki, ki sledé s kinematografsko brzino in nepričakovanostjo ter presenočajo bralca s svojo slikovitostjo in zanimivostjo.

Josip Stritar, Sodnikovi. V Ljubljani 1922. Izdala Zveza kulturnih društev. Založila Tiskovna zadruga. Strani 173. Cena broš. 7 Din. po pošti 75 para več. Stritarjevi romani in povesti, imajo tudi še sedaj svojo vrednost in privlačnost. Zadnji najboljši samostojni roman Sodnikovi, ki je izšel leta 1878, in v katerem se odlikuje Stritar zlasti v slikanju kmetijskega življenja, je izšel sedaj v ponatisu pri Tiskovni zadrugi.

Vinograd

z viničarsko hišo, posestvo meri 4 orale, v Rodnem vrhu, čara Sv. Trojica v Halozah, proda za kron 80.000 Ivan Šošterič pri Sv. Vidu niže Ptuja.

POZOR! POZOR! POZOR! Nova slovenska trgovina.

Vljudno naznanjeva cenj. občinstvu v Ptuj in okolici, da sva s 15. februarjem t. l. otvorila:

trgovino z mešanim blagom, delikatesami in deželnimi pridelki v Ptuj, Krempljeva ul. 2, poprej Konzumno društvo ozir. Leposcha.

Posrednici bosta, da postrežeta vsak odjemalcem z dobrim blagom po najnižjih cenah ter se priporočata za obilen obisk. Kupujeta tudi jajca, maslo in vse vrste deželnih pridelkov po najnižjih dnevnih cenah, kakor tudi vsako množino praznih buteljskih steklenic. S spoštovanjem

Milko Senčar in drug.

Na prodaj

je preša za olje in kolesje za žago, pogleda se lahko v umetnem inlinu pri Mostah Ptuj. gora, cena po dogovoru.

Staro srebro, srebrne krone in drugi, nerabljen denar, nadalje nerabljene zlato,

kupujem po najvišjih cenah. — Ponudbe na J. AUGUSTIN, trg. zlato Ljubljana, Dunajska cesta 36. — in srebro, Uradne ure od 9 do 12 ure dopoldne.

Za staro zlato in srebro

plačam najvišje cene. Karl Ackermann, urar, Ptuj.

Oženjen hlapec

k velom z več delavskimi močmi se sprejme na Strnišče. Vpraša se pri g. Franju Čučeku, vinska trgovina v Ptuj.

Kontorist ali kontoristinja

vešč slovenskega in nemškega jezika ter strojepisja se takoj sprejme. Ponudbe na Prvo jugoslovansko alkoholno industrijsko družbo poprej Simon Hutter sin, Ptuj.

Trajna dobava žive perutnine,

(v prvi vrsti malo perutnine) po vagonih se išče. Ponudbe z navedbo cen franko začarjeno Maribor na C. A. Drusanij naslednik, mastilni zavod za perutnino, Lebring, Štajersko.

Razglas.

Mestna občina rabi enega mesarskega pomočnika, ki je zmožen voditi samostojno mesarijo.

Objednem se razpisuje mesto blagajničarke. Tozadevne prošnje je vložiti na mestni magistrat do 28. februarja 1922.

Mestni magistrat Ptuj, dne 10. febr. 1921.

Župan: Tomaž Lozinšek s. r.

Tovarna za taninski ekstrakt v Majšpergu pošta Ptujška gora pri Ptuj kupuje kostanjev les po najvišjih cenah na vsako postajo Slovenije.

Josip Rože

trgovina s sadjem in perutnino

kupuje perutnino in plačuje najvišje dnevne cene.

Maribor, Tomanova ul. 5.

Svinjske kože

kupuje „PETOVIA“ usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuj.

Kdor želi

posestvo kupiti ali prodati, naj se oglasi v upravnistvu

„Ptujškega lista.“

Usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuj

„PETOVIA“

Izdeluje vsakovrstne usnje, čevlje, fine in navadne, gamaše, torbice, listnice, denarnice in drugo fino galanterijo.

Cene nizke, postrežba točna.

Jadranska banka Beograd

Delniška glavica: Din. 30,000.000.—

Rezerva: Din. 15,000.000.—

PODRUŽNICE:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland Street

New York City.

OBRTNA BANKA PODRUŽNICA V LJUTOMERU

vljudno naznanja, da je pričela s svojim poslovanjem dne 10. svečana t. l. ter se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Nakup in prodaja deviz in valut po najugodnejšem dnevnem tečaju. Obrestovanje vlog 4%. Borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic, nakazilo na tu- in inozemstvo, safe-deposits i. t. d.

Uradne ure vsak delavnik od 8. — 12. in od 13. — 15. ure.

Uradni prostori v hiši g. Fric Zemljiča.

Račun ček. urada v Ljubljani št. 12.726.

Interurban telefon šte. 2.